

הנכם מוזמנים לכנס בינלאומי וסדנאות חוקרים העתיד של עדויות השואה III

באדיבות ארכיון די שם, ירושלים

הכנס יתקיים במכללה האקדמית גליל מערבי
ביום ה', כ"ה אדר ב', תשע"ד, 27.3.2014
באודיטוריום, בניין לימודי הסביבה

9:00 - 9:30 התכנסות

9:30 - 10:00 דברי פתיחה

פרופ' דב דביר, נשיא המכללה האקדמית גליל מערבי
פרופ' יובל וולף, ראש אקדמי, המכללה האקדמית גליל מערבי
פרופ' דן מכמן, ראש המכון הבין-לאומי לחקר השואה והמופקד על
הקתדרה ע"ש ג'ון ניימן, יד ושם, ירושלים; אוניברסיטת בר אילן
ד"ר ענת ליבנה, מנכ"לית בית לוחמי הגטאות
ד"ר בעז כהן, ראש התוכנית ללימודי השואה, המכללה האקדמית גליל
מערבי

10:00 - 12:00 עדויות ילדים ממחנות ריכוז והשמדה

יו"ר המושב: פרופ' ג'ואנה מיכליץ, אוניברסיטת ברנדייס, ארה"ב,
אוניברסיטת בריסטול, בריטניה.

בית הספר לבניה במחנה אושוויץ

פרופ' קנט וולצר, אוניברסיטת מישיגן, ארה"ב

"קעקעו לי... מספר מאוד קטן" זיכרונותיו של היינריך (הניק) דמרר
והצלת ילדים במחנות

ד"ר ורנה בוסר, עורכת שותפה וחברת מועצת המערכת של כתב העת
WerkstattGeschichte, ברלין, גרמניה

המלחמה וטראומת השואה - פרשנותם של ילדים

ד"ר שרון קנגיסר-כהן, המדור לתיעוד בעל פה, המכון ליהדות זמננו,
האוניברסיטה העברית, ירושלים

עדויותיהם של ילדים פולניים וסובייטים על עבודת הכפייה בגרמניה
הנאצית

פרופ' יוהנס דיטר-שטיינהרט, אוניברסיטת וולברהמפטון, בריטניה

12:00 - 12:15 הפסקה

12:15 - 13:00 עדויות מאוצרות הארכיונים

יו"ר המושב: ד"ר שרון קנגיסר-כהן, האוניברסיטה העברית, ירושלים

ד"ר חיים גרטנר, מנהל אגף הארכיונים, יד ושם, ירושלים

גב' ענת ברטמן, מנהלת ארכיון בית לוחמי הגטאות

13:00 - 13:30 הענקת אות נאמן זיכרון השואה

לפרופ' שאול מ. שאשא

13:30 - 14:15 הפסקה

14:15 - 15:30 העולם הפנימי והמתח בעדויות

יו"ר המושב: ד"ר יעל נידם-אורביטו, מנהלת המכון הבין-לאומי לחקר
השואה, יד ושם, ירושלים

מקומו של הנס בעדויות ניצולים

ד"ר אלן רוזן, חוקר עצמאי, ירושלים

חשבון נפש בעדויות רופאים

ד"ר מרים עופר, התוכנית ללימודי השואה, המכללה האקדמית גליל מערבי

עדויות תחת לחץ, חשיפה ומנגנוני שליטה בעדויות השואה: המקרה

של השיח על חסידי אומות העולם בפולין

ד"ר תומש זוקובסקי, המכון למחקר ספרותי של האקדמיה הפולנית
למדעים, פולין

15:30 - 15:40 הפסקה

15:40 - 17:00 אומנות ושיח

יו"ר: ד"ר מרים עופר, המכללה האקדמית גליל מערבי

"ניושה" - בין עדות שואה לאנימציה - סרט אנימציה המבוסס על

עדות ניצולת שואה

גב' לירן קפל, יוצרת הסרט

דומיה כדרך סיפור, מה ניתן ללמוד מעדותיהם של ניצולים על הצלתם

בידי לא-יהודים

גב' אווה קוזמינסקה-פרייליך, המכון היהודי ההיסטורי, ורשה, פולין

בעיני האומן: אומנות חזותית כעדות חיה של השואה

ד"ר בתיה ברוטין, המכללה האקדמית בית ברל

אות נאמן זיכרון השואה

פרופ' שאול מ. שאשא, יליד בגדד, תושב הגליל ומי שעמד
בראש בית החולים נהריה במשך 20 שנה, נודע בפעילותו
הנמרצת לקידום חקר הרפואה בשואה ובדאגתו לרווחתם של
ניצולי השואה.

פרופ' שאשא פרסם מאמרים רבים על תחלואה ורפואה בשואה
ויזם את "כנס נהריה השנתי על רפואה ושואה", המתקיים מזה
15 שנים. כנסים אלו זוכים לתהודה רבה ויש להם השלכה על

הכשרת הרופאים ועל הדין בסוגיות ביו-אתיות.

מאמרו והכנסים העלו את בריאות הניצולים לדין ציבורי. עדותו בוועדת דורנר תרמה
להכרה בתחלואה מאוחרת בקרב ניצולי השואה ע"י בתי המשפט ומשרד הבריאות.
נמנה על מייסדי המרכז לחקר הרפואה בשואה בטכניון, כיהן כיו"ר הוועדה הרפואית
של "יתומי שואה", סייע ל"קרן לרווחת ניצולי השואה" וחבר עמותת "בית לוחמי
הגטאות".

פעילותו של פרופ' שאשא השפיעה באופן משמעותי על חקר השואה בכלל, החינוך
הרפואי, קידום חקר הרפואה והשואה, והפכה את הגליל המערבי לאבן שואבת
לעשייה בתחום זה.

Tuesday 25.03.2014

Workshops for Researchers - By Invitation Only

- 9:30 - 10:30 Greetings:**
Testimonies: Past, Present and Future
Dr. Boaz Cohen, Chair, Holocaust Studies Program, Western Galilee College, Israel
- 10:30 - 12:30 Early Testimonies**
Chair: Prof. Kenneth Waltzer, Michigan State University, USA
"My only document is the number on my hand..." Early Testimonies by Shoah Survivors kept by the International Tracing Service (ITS) Bad-Arolsen – The Concentration Camp and Death March Questionnaire
Dr. Susanne Urban, International Tracing Service, Bad-Arolsen, Germany
Key Terms of the Holocaust in Early Hungarian Jewish Testimonies
Dr. Ferenc Laczó, Imre Kertész Kolleg Jena, at the Friedrich-Schiller-Universität, Germany
The Bucharest Testimonies
Prof. Konard Kwiet, University of Sydney, Australia
The First Holocaust Testimony in Latin America: Marc Turkow Writes, Malka Owsiany Tells Her Story (Buenos Aires, 1945)
Ms. Malena Chinski, General Sarmiento National University and Institute for Economic and Social Development (IDES), Buenos Aires, Argentina
- 12:30 - 13:30 Break**
- 13:30 - 14:30 Testimonies under Scrutiny**
Chair: Dr. Na'ama Shik, The International School for Holocaust Studies, Yad Vashem, Jerusalem, Israel
Testifying Before Men, Testifying Before a Woman: The Case of Hansi Brand
Dr. Sharon Geva, Kibbutzim College of Education and Tel Aviv University, Israel
Dwelling on Horrors: Hannah Arendt and Holocaust Survivor's Testimony
Dr. Michal Aharony, Independent Researcher, Israel
- 14:30 - 15:00 Break**
- 15:00 - 16:30 Perpetrators in Testimonies**
Chair: Dr. Sharon Geva, Kibbutzim College of Education and Tel Aviv University, Israel
The Female Perpetrator in Video and Written Testimonies
Dr. Bettine Siertsema, Free University (VU), Amsterdam, The Netherlands
"And from that moment, the Shoah began for us": What Survivor Testimony Can Tell Us About the Wehrmacht and its Victims
Dr. David W. Wildermuth, Shippensburg University, Pennsylvania, USA
Recreating Life Stories of Jewish Victims of Medical Experiments at Auschwitz Based on Collected Sources
Dr. Aleksandra Loewenau, Oxford Brookes University, UK

Wednesday 26.03.2014

Workshops for Researchers - By Invitation Only

Venue: Ghetto Fighters' House Museum

- 8:30 - 10:30 Tour of Ghetto Fighters' House Museum**
- 10:30 - 11:00 Break**
- 11:00 - 13:00 Between Jews and Non-Jews**
Chair: Prof. Konrad Kwiet, University of Sydney, Australia
Ruptured Lives and Identities: Persecution and Survival of Women and Men of "Half-Jewish" Descent During the Nazi Regime in Vienna
Dr. Michaela Raggam-Blesch, Austrian Academy of Science: Institute of Culture Studies and Theater History, Austria
Silence as a Way of Telling: What Can We Learn from the Testimonies of Survivors Rescued by the Gentiles
Ms. Ewa Koźmińska-Frejlik, Jewish Historical Institute, Warsaw, Poland
Non-Jewish Holocaust Testimonies as a Historical Source
Ms. Anna Medvedovskaya, Dnipropetrovsk National University, Ukraine
Testimonies vs. Historiography: The Case of Eastern Polish Borderlands
Dr. Witold Mędykowski, Yad Vashem Archives, Jerusalem, Israel
- 13:00 - 14:00 Lunch Break**
- 14:00 - 16:00 Multiple Perspectives**
Chair: Dr. David W. Wildermuth, Shippensburg University, Pennsylvania USA
Victims Accuse, Perpetrators and Bystanders Report: Postwar Testimonies on the Holocaust in the Serbian Banat Collected in Yugoslavia and West Germany
Dr. Mirna Zakic, Ohio University, Athens, USA
Lviv's Triangle: National Identity as a Determinant Factor in Lviv Holocaust Testimonies
Mr. Mykola Balaban, Kyiv-Mohyla Academy Doctoral School, Ukraine
Out of the Shadows: Recovering the Stories of Polish-Jews Who Survived the Second World War Inside the Soviet Union
Dr. John Goldlust, Monash University, Australia
- 16:00 - 17:00 The Challenge of Video Testimonies**
Chair: Dr. Bettine Siertsema, Free University (VU), Amsterdam, The Netherlands
The VHA as a Source for Post-War Memory: The Case of Greece
Dr. Kateřina Králová, Charles University, Prague, Czech Republic
Determining the Reliability and Uses of Holocaust Survivor Audiovisual Testimony for Historians
Ms. Amy Smith, Yale University, USA

Thursday 27.03.14

Open to the General Public

9:00 - 9:30 Registration

9:30 - 10:00 Greetings

Prof. Dov Dvir, President, Western Galilee College, Israel
Prof. Yuval Wolf, Academic Head, Western Galilee College, Israel
Prof. Dan Michman, Head of the International Institute for Holocaust Research and Incumbent of the John Najmann Chair of Holocaust Studies, Yad Vashem, Jerusalem; Bar Ilan University, Israel
Dr. Anat Livne, Director, Ghetto Fighters' House Museum, Israel
Dr. Boaz Cohen, Chair, Holocaust Studies Program, Western Galilee College, Israel

10:00 - 12:00 Children's Testimonies in Camps and Forced Labor

Chair: Prof. Joanna Michlic, Brandeis University, USA and Bristol University, UK

The Maurerschule in Auschwitz

Prof. Kenneth Waltzer, Michigan State University, USA

"He tattooed... the number very small." The Memories of Heinrich (Heniek) Demerer and the Survival of Children in the Nazi Concentration Camp System
Dr. Verena Buser, Co-editor and member of editorial board of WerkstattGeschichte, Berlin, Germany

Children's Interpretation and Understanding of War and Trauma

Dr. Sharon Kangisser Cohen, Oral History Division, Avraham Harman Institute of Contemporary Jewry, Hebrew University, Jerusalem, Israel

Testimonies of Polish and Soviet Child Forced Labourers in Nazi Germany

Prof. Johannes-Dieter Steinert, University of Wolverhampton, UK

12:00 - 12:15 Break

12:15 - 13:00 Testimonies in the Archives

Chair: Dr. Sharon Kangisser Cohen, Hebrew University, Jerusalem, Israel

Dr. Haim Gertner, Director, Yad Vashem Archives Division, Jerusalem, Israel

Ms. Anat Braitman, Director, Ghetto Fighters House Archive, Israel

13:00 - 13:30 Memory Guardian Award Presented to Professor Shaul M. Shasha

13:30 - 14:15 Break

14:15 - 15:30 The Inner World and Tension in Testimonies

Chair: Dr. Iael Nidam-Orvieto, Director, The International Institute for Holocaust Research, Yad Vashem, Jerusalem, Israel

Miraculous Testimony

Dr. Alan Rosen, Independent Researcher, Jerusalem, Israel

Soul Searching in Doctors' Testimonies

Dr. Miriam Offer, Holocaust Studies Program, Western Galilee College, Israel

Testimonies Under Pressure: Domination Mechanisms and Conditions of Expression in Holocaust Testimonies: the Example of the Discourse on the Righteous in Poland.

Dr. Tomasz Żukowski, Institute of Literary Researches of the Polish Academy of Sciences, Poland

15:30 - 15:40 Break

15:40 - 17:00 Art and Discourse

Chair: Dr. Miriam Offer, Holocaust Studies Program, Western Galilee College, Israel

"Nyosha": Animated Film Based on a Survivor Testimony

Ms. Liran Kapel, Producer

Silence as a Way of Telling: What Can We Learn from the Testimonies of Survivors Rescued by the Gentiles

Ms. Ewa Koźmińska-Frejłak, Jewish Historical Institute, Warsaw, Poland

In the Artist's Eyes: Visual Art as a Living Testimony of the Holocaust

Ms. Batya Brutin, Beit Berl College, Israel

Memory Guardian Award

Professor Shaul M. Shasha, born in Baghdad, is a resident of the Galilee who was the Director of the Western Galilee Hospital in Nahariya for 20 years. He is known for his vigorous activity in promoting research on medicine in the Holocaust and his concern for the welfare of survivors.

Prof. Shasha initiated the "Annual Nahariya Conference on Medicine and the Holocaust," which has been running for 15 years. He has published widely on medicine in the Holocaust and was one of the founders of the Center for the Study of Holocaust Medicine at the Technion.

His work has brought the issue of survivors' health to public debate. He has served on the board of many survivor aid organizations, as well as the Ghetto Fighters House Museum.

Professor Shasha's endeavors have significantly advanced the study of the Holocaust, research into medicine and the Holocaust, and medical education in general. We are honored to present him this award.

You are cordially invited to the international conference:
**THE FUTURE OF
HOLOCAUST TESTIMONIES III**

Courtesy of the Yad Vashem Archives, Jerusalem

Thursday, March 27, 2014
Western Galilee College, Akko Israel
Auditorium, Ecology Building